

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē uttarakāṇḍē

॥ aṣṭapañcāśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ aṣṭapañcāśaḥ sargaḥ ॥

yayātiṃ prati śukrācāryasya śāpaḥ

ēvaṃ bruvati rāmē tu
lakṣmaṇaḥ paravīraḥ |
pratyuvāca mahātmānaṃ
jvalantamiva tējasā ॥ 7.58.1 ॥

mahadadbhutamāścaryaṃ
vidēhasya purātanam |
nirvṛttaṃ rājaśārdūla
vasiṣṭhasya munēśca ha ॥ 7.58.2 ॥

nimistu kṣatriyaḥ sūrō
viśēṣēṇa ca dīkṣitaḥ |
na kṣamaṃ kṛtavān rājā
vasiṣṭhasya mahātmanaḥ ॥ 7.58.3 ॥

ēvamuktastu tēnāyaṃ
rāmaḥ kṣatriyapuṅgavaḥ |
uvāca lakṣmaṇaṃ vākyaṃ
sarvaśāstraviśāradam ॥ 7.58.4 ॥

rāmō ramayatām śrēṣṭhō
 bhrātaram dīptatējasam |
 na sarvatra kṣamā vīra
 puruṣēṣu pradṛśyatē || 7.58.5 ||

saumitrē duḥsahō rōṣō
 yathā kṣāntō yayātinā |
 sattvānugam puraskṛtya
 tannibōdha samāhitaḥ || 7.58.6 ||

nahuṣasya sutō rājā
 yayātiḥ pauravardhanaḥ |
 tasya bhāryādvayam saumya
 rūpēṇāpratimam bhuvi || 7.58.7 ||

ēkā tu tasya rājarṣē -
 rnāhuṣasya puraskṛtā |
 śarmiṣṭhā nāma daitēyī
 duhitā vṛṣaparvaṇaḥ || 7.58.8 ||

anyā tūśanasah patnī
 yayātēḥ puruṣarṣabha |
 na tu sā dayitā rājñō
 dēvayānī sumadhyamā || 7.58.9 ||

tayōḥ putrau tu sambhūtau
 rūpavantau samāhitau |
 śarmiṣṭhājanayat pūrum
 dēvayānī yaduṃ tadā || 7.58.10 ||

pūrustu dayitō rājñō
 guṇairmātrkṛtēna ca |
 tatō duḥkhasamāviṣṭō
 yadurmātaramabravīt || 7.58.11 ||

bhārgavasya kulē jātā
 dēvasyākliṣṭakarmanah |
 sahasē hṛdgataṁ duḥkha -
 mavamānaṁ ca duḥsaham || 7.58.12 ||

āvāṁ ca sahitau dēvi
 praviśāva hutāśanam |
 rājā tu ramatāṁ sārdham
 daityaputryā bahukṣapāḥ || 7.58.13 ||

yadi vā sahanīyaṁ tē
 māmanujñātumarhasi |
 kṣama tvaṁ na kṣamiṣyē'ham
 mariṣyāmi na saṁśayaḥ || 7.58.14 ||

putrasya bhāṣitaṁ śrutvā
 paramārtasya rōdataḥ |
 dēvayānī tu saṅkruddhā
 sasmāra pītaraṁ tadā || 7.58.15 ||

iṅgitaṁ tadabhijñāya
 duhiturbhārgavastadā |
 āgatastvaritaṁ tatra
 dēvayānī sma yatra sā || 7.58.16 ||

dr̥ṣṭvā cāprakṛtisthām tā -
 maprahṛṣṭāmacētanām |
 pitā duhitaram vākyam
 kimētaditi cābravīt || 7.58.17 ||

pr̥cchantamasakṛt taṃ vai
 bhārgavam dīptatējasam |
 dēvayānī tu saṅkruddhā
 pitaram vākyamabravīt || 7.58.18 ||

ahamagniṃ viṣam tīkṣṇa -
 mapō vā munisattama |
 bhakṣayiṣyē pravēkṣyē vā
 na tu śakṣyāmi jīvitum || 7.58.19 ||

na mām tvamavajānīṣē
 duḥkhitāmavamānitām |
 vṛkṣasyāvajñayā brahmaṃ -
 śchidyantē vṛkṣajīvinah || 7.58.20 ||

avajñayā ca rājarṣiḥ
 paribhūya ca bhārgava |
 mayyavajñāṃ prayuñktē hi
 na ca mām bahu manyatē || 7.58.21 ||

tasyāstad vacanam śrutvā
 kōpēnābhiparīvṛtaḥ |
 vyāhartumupacakrāma
 bhārgavō nahuṣātmajam || 7.58.22 ||

yasmānmāmavajānīṣē
 nāhuṣa tvaṃ durātmavān |
 vayasā jarayā jīrṇaḥ
 śaithilyamupayāsyasi || 7.58.23 ||

ēvamuktvā duhitaraṃ
 samāśvāsyā sa bhārgavaḥ |
 punarjagāma brahmarṣi -
 rbhavanaṃ svaṃ mahāyaśāḥ || 7.58.24 ||

sa ēvamuktvā dvijapuṅgavāgryaḥ
 sutāṃ samāśvāsyā ca dēvayānīm |
 punaryayau sūryasamānatējā
 dattvā ca śāpaṃ nahuṣātmajāya || 7.58.25 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē
 uttarakāṇḍē aṣṭapañcāśaḥ sargaḥ ||